

**Regionalverein
der Deutschen
des Teschner
Schlesiens e.V.**

Zum dreißigjährigen Vereinsjubiläum.
K 30. výročí spolku.

1992–2022

Regionalverein der Deutschen des Teschner Schlesiens e.V.

Vor 30 Jahren, am 30.6.1992 hat das Innenministerium der Tschechische Republik, im Sinne in der Zeit geltenden Gesetzes über bürgerliche Vereinigung Verband der Deutschen des Teschner Schlesiens in Havířov registriert.

Das war damals etwas ungewöhnliches. Auch in Teschner Schlesien haben sich die, hier lebende Deutschen zusammengeschlossen, damit sie sich besser

um die Bewahrung ihrer Identität, ihrer Muttersprache und des Kulturerbes ihren Vorfahren zu einsetzen.

Für sein Hauptziel hat sich der Verein die Erhaltung der deutschen Sprache, die Muttersprache seiner Gründungsmitglieder war, und des deutschen Kulturerbes, welches doch Kulturerbe beider Nationen ist. Um dies zu erreichen nutzt alle verfügbaren Möglichkeiten, wie

Deutschkurse, Seminare, Ausstellungen, kulturelle Begegnungen, Publikationen usw.

Das Begegnungszentrum ist Sitz des Vereines. Hier treffen sich zusammen: Deutsche mit Deutschen (die Vereinsmitglieder), Deutsche mit Tschechen (Deutsche Minderheit mit der Mehrheitsbevölkerung).

Im BGZ finden die meisten Aktivitäten des Vereines (Deutschkurse, Volksliedgedang, Vorträge, Diskussionen) statt.

Unsere Aktivitäten:

- Heimattreffen,
- Deutschkurse,
- Gemütliche Kaffe-Plauderstundchen
- Singen der deutschen Volkslieder,
- Studienreisen und Seminare,
- Wettbewerbe und Vorträge.

Spolek Němců Těšínského Slezska z.s., Havířov

Před 30 lety 30.6.1992 bylo ministerstvem vnitra České republiky zaregistrováno občanské sdružení

Svaz Němců Těšínského Slezska. To bylo v té době něco neobvyklého. V Těšínském Slezsku se žijící Němci sdružili, aby se lépe mohli zasazovat o zachování své identity, svého mateřského jazyka a svými předky vytvořené kulturní dědictví.

Ale hlavně, aby se mohli scházet, mluvit v rodném německém jazyce, zazpívat si německé písně..

Za hlavní cíl považuje spolek zachování německého jazyka, který byl mateřským jazykem zakládajících členů, a zachování německého kulturního dědictví, které je v podstatě společným kulturním dědictvím obou národů. K dosažení těchto cílů využívá všech dostupných prostředků, jako německých jazykových kurzů, přednášek, diskuzí, seminářů, kulturních setkání apod.

Setkávací středisko se zasazuje o zachování německého jazyka, německé kultury předků a narovnání vztahů mezi Čechy

a Němci. Slouží ke vzájemnému setkávání členů spolku, a je sídlem spolku.

V setkávacím středisku se uskutečňuje převážná část aktivit spolu (jazykové kurzy, zpěvy lidových písní, přednášky a besedy).

Naše aktivity:

- **setkávání rodáků**
- **kurzy Němčiny**
- **zpívání německých lidových písní,**
- **setkávání u kávy,**
- **sudijní cesty a semináře**
- **soutěže a přednášky**

Z historie našeho Spolku:

Dnes můžeme jen zpětně poděkovat zakladateli našeho Svazu, panu Ottovi Mandrischovi, za velkou práci související se založením Svazu a za to, že jej krátce vedl.

Ale obrovským přínosem pro Svaz Němců Těšínského Slezska byl další předseda, pan Hans Mattis, kterého jsme všichni znali. Jeho neúnavná práce a nadšení pro Spolek je obdivuhodné.

V roce 2014 došlo k přejmenování Svazu na Spolek.

Na následujících stránkách je vzpomínka jeho dcery Aleny:

Aus der Geschichte unserer Gesellschaft:

Heute können wir dem Gründer unserer Vereinigung, Herrn Otto Mandrisch, nur noch im Rückblick danken, für seine harte Arbeit bei der Gründung der Vereinigung und für seine Zeit an ihrer Spitze.

Aber auch ein anderer Vorsitzender, Herr Hans Mattis, den wir alle kannten, leistete einen großen Beitrag für den Deutsche Verein Teschner-Schlesiens. Sein unermüdlicher Einsatz und seine Begeisterung für die Vereinigung sind bewundernswert.

Im Jahr 2014 wurde der Verband in Verein umbenannt.

Und sind ist die Erinnerungen von seiner Tochter Alena:

JAN MATTIS

vaného Karlíka, se narodila dcera Alenka. Tímto byl počet členů rodiny kompletní.

Mimo práci v dole ČSM, věnoval hodně času rybaření. Vždy hodiny trávil na břehu Těrlické přehrady, nepřehlédnutelný ve svém plátěném červeném kloboučku, podle kterého dostal mezi rybáři přezdívku: „Čepička“

Tento mnohaletý koníček opustil až v roce 1992, kdy se účastnil zakládání Svazu Němců Těšínského Slezska. Zatím pouze jako řadový člen. V době, kdy měl tento spolek již pronajaté prostory na gymnáziu v Havířově, pod vedením předsedy p. Otty

Narodil se 7. 4. 1940 v Teplicích, jako třetí nejmladší syn německých rodičů, a dětství i mládí prožil v Ostrově nad Ohří. Jak o sobě rád s úsměvem říkával, byl ještě kvalitní předválečný materiál...

Jakmile přišel čas nástupu na vojnu, byl díky svému německému původu označen za nespolehlivého nosit zbraň, a proto musel nastoupit k jednotkám PTP, kde pušky nahrazovala lopata a těžká práce.

V roce 1963 se oženil se zdravotní sestřičkou Janou z Karlových Varů, a do roku 1965, se stal hrdým otcem nejdříve malé Janičky a pak Jenička.

Když se v roce 1965 dozvěděl o možnosti využít nábory uhelných dolů na Moravě, vydal se i se svou rodinou přes celou republiku do Havířova. V roce 1967 se rodina rozrostla o dalšího člena, a místo pláno-

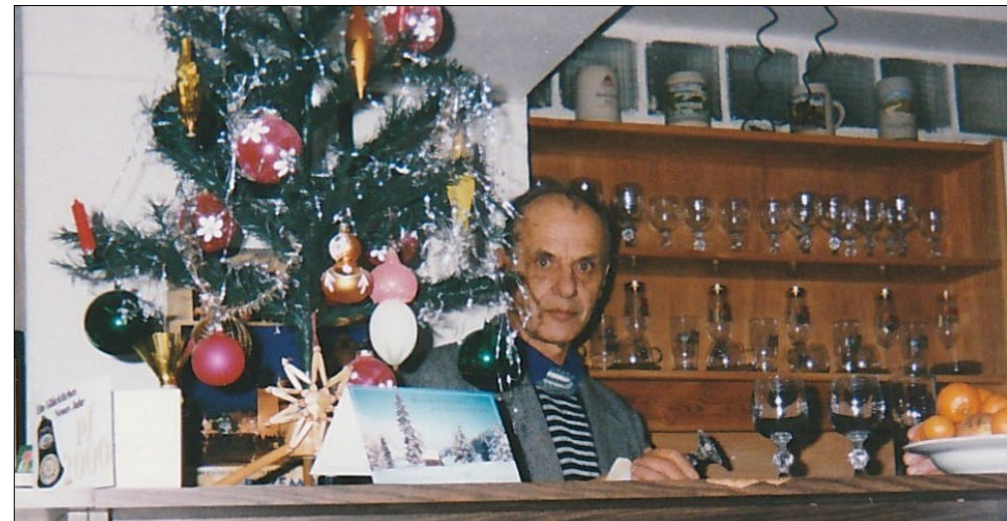

Mandryse, už měl ale Mattis vizi, že tento svaz, může nabízet více, než občasné setkání a neutříděnou knihovnu. Díky tomu se zanedlouho stal sám předsedou svazu, a já (jeho dcera) nastoupila na 6 dalších let jako sekretářka a administrativní pracovnice Svazu Němců Těšínského Slezska.

V počátcích se Svaz Němců Těšínského Slezska neseťkával jen s pozitivními reakcemi okolí. Museli jsme občas čelit různým anonymům, a dokonce jednou i výhružkám bombou. Přesto se ale členská základna zdárně rozrůstala, a Svaz Němců se dostával do povědomí širší veřejnosti. Následně jsme navázali spolupráci se se stejnými svazy v Českém Těšíně a Třinci, a později i s dalšími

Spolky po republice, zvláště s Opavou a Ing. Hansem Korbelem a jeho sestrou.

Postupně jsme upravili knihovnu, a kromě každotýdenních setkávání členů, se zavedly kurzy výuky německého jazyka, začali jsme spolupracovat se školami, Goethe-institutem, s organizací Ackermann-Gemeinde, a dalšími. Zároveň svaz pořádá zájezdy nejen do Norimberku na Sudetoněmecké dny, zájezdy na poutní místo Maria Hilf, oslavy Mikuláše i mezinárodního dne žen či dětí. Někteří možná pamatují, jak jsme koupili vepřička, a společnými silami jsme udělali zabijačku, kde se nás mnoho členů zúčastnilo výroby jelítek, jitrniček a všech ostatních dobrot, které jsme nakonec, jak jinak, než společně s člen-

skou základnou s chutí snědli.

Jednou z hlavních aktivit bylo také pořádání dětských táborů, ať už na hradě Hohenbergu, v Bad Kissingenu, nebo i tuzemských. Zde se měli možnost setkávat vždy děti jak české, tak německé, a společně se bavit, učit německy a navazovat nová přátelství. Mnoho z nás pamatuje obětavost mého otce, který neúnavně svážel děti z celé republiky, a odvážel a přivázel je na všechny tyto tábory. Všichni víme, jak to bylo psychicky i fyzicky náročné, a on to přesto i přes svůj pokročilý věk dělal pořád dál...

Stále hledal nové možnosti, a tak začal pořádat citerové koncerty, zajistil členům možnost jezdit do lázní, chodit na masáže, dostávat před vánoci finanční příspěvky od Ackermann-Gemeinde. Ve spolupráci s panem Navrátilem a členkami svazu, založili pěvecký sbor, který

sice již v novém složení a pod jiným vedením, ale funguje stále.

Postupně se rozhodl pomáhat lidem získávat zpět německá občanství, zprostředkovávat bezúročné půjčky německé menšině na podnikání v ČR. Neodmítal ani lidi, kteří se na něj obraceli se žádostmi o dohledání ztracených rodin po odsunu Němců.

Svaz byl tím, pro co doopravdy žil. Když se jednou vracel z pracovní cesty z Prahy, nezvládl se jeho řidič vyhnout kolizi s jiným vozidlem, a došlo k havárii. On i jeho řidič byli odvezeni do nemocnice, a já jsem okamžitě jela za nimi. To co následovalo, personál nechápal. Jen já věděla, že on je prostě takový.

Zatímco, ho zaměstnanec nemocnice vezl na lůžku z rentgenu a vyšetření, na břiše měl otec položený svůj kufřík, já cupitala vedle postele a dostávala pokyny,

co vše musím udělat, aby nebyl ohrožen chod Svazu. Měl polámaná žebra, pohmožděnou krční páteř a další menší zranění, ale on myslel na chod Svazu Němců Těšíského Slezska...

Asi i tato nehoda přispěla k tomu, že se rozhodl ve svých 60 letech přihlásit do autoškoly, aby mohl řídit sám. Nemusím asi říkat, že byl nejstarším studentem ročníku, ale to ho neodradilo, a stal se velmi dobrým řidičem.

Všichni, co jej znají, vědí, že i s nástupem počítačové techniky, se vypořádal skvěle. Vrhel se do toho s nadšením, vše se naučil, a ochotně své zkušenosti předával i dalším Spolkům.

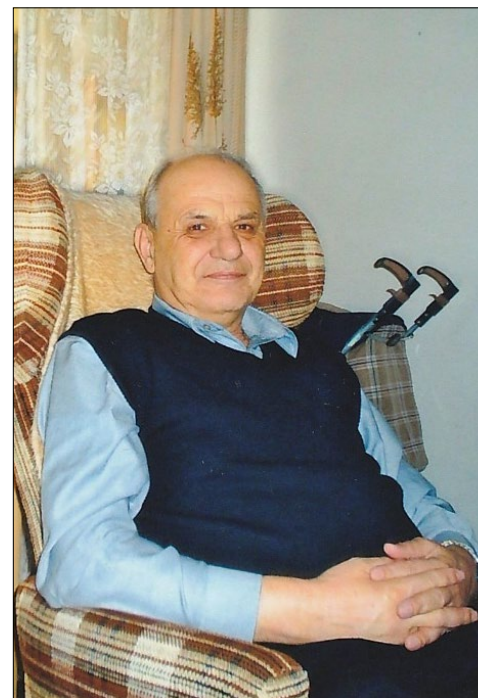
Za těch zhruba 26 let, dal spolku celé srdce. A nebylo to jinak ani v době jeho těžké nemoci. Každý den, když jsem ho navštěvovala v nemocnici, držel v ruce notebook a dodělával věci do spolku. Nechtěl odejít, a nechat nedodělanou práci...

Opustil nás 11. 3. 2018, měsíc před svými 78 narozeninami.

Dalo by se to říci na sto způsobů, jak nám všem bude chybět a jaký byl.

Já bych ale ráda použila větu mého syna: „Mami, náš děda byl ale stejně frajer...“

autor: Alena Arbterová, Havířov (dcera)

Po nečekaném úmrtí pana Hanse Mattise, Spolek přechodnou dobu vedla jeho manželka, paní Vilma Mattis. Od konce listopadu 2019 je předsedkyní Spolku Hana Slížová, která se snaží vézt Spolek v duchu metod a tradic pana Hanse Mattise.

Nach dem unerwarteten Tod von Herrn Hans Mattis wurde die Gesellschaft vorübergehend von seiner Frau Vilma Mattis geleitet. Seit Ende November 2019 ist die Vorsitzende der Gesellschaft Hana Slížová, sie versucht, die Gesellschaft im Sinne der Führung und Traditionen von Herrn Hans Mattis fortzuführen.

Dreißigjährigen Vereinsjubiläum 1992-2022

Verein der Deutschen des Teschner Schlesiens e.V.

Studentská 11, Havířov-Podlesí 73601

Tel.: +420 725 352 168, E-mail: deutsche@seznam.cz

www.vdd-teschner-schlesien.cz